

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Alerguș,

Judecători – Elena Covalenco, Ion Guzun, Dumitru Mardari, Oleg Sternioală

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2013 în cauza penală în privința lui

Capcelea Grigore Iosif,

născut la 01 august 1950, originar din s. Scăieni, r-nul Florești, domiciliat în mun. Chișinău. str. M. Kogălniceanu, nr. 60, ap. 8;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 07 septembrie 2009 - până la 11 mai 2010 (instanța de fond);

2. de la 29 iulie 2010 - până la 22 decembrie 2010; de la 13 septembrie 2011 - până la 22 septembrie 2011; de la 14 noiembrie 2012- până la 04 septembrie 2013; (instanța de apel);

3. de la 13 aprilie 2011 - până la 24 mai 2011; de la 10 mai 2012 - până la 03 iulie 2012; de la 13 noiembrie 2013 - până la 03 iunie 2014; (instanța de recurs ordinar).

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul S. Crijanovschi, care a susținut recursul ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Apărătorul Ceachir A. și inculpatul Capcelea G., care au solicitat respingerea recursului declarat, ca fiind neîntemeiat.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 11 mai 2010, Capcelea Grigore a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Capcelea Grigore a fost învinuit de faptul că el, activînd în calitate de director la Liceul European „Basarabia” din or. Strășeni, cunoscînd cu certitudine faptul că elevul Gadarenco Roman nu a făcut studiile în clasa a IX-a a liceului menționat pe parcursul anului școlar 2005-2006, intenționat a contrafăcut și a eliberat certificatul de studii gimnaziale seria ASG nr. 0547373 din 20 iunie 2006, cu nr. de înregistrare 17 pe numele cet. Gadarenco R., născut la 14 octombrie 1991 în or. Strășeni, care confirmă faptul precum că ultimul a absolvit învățămîntul gimnazial în anul 2006.

3. Împotriva sentinței a declarant apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Capcelea Grigore să fie condamnat în baza art. 361 alin. (2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 600 unități convenționale, argumentînd că instanța de fond a examinat unilateral cauza, lăsînd fără justă apreciere probele prezentate de partea acuzării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2010, apelul declarat de acuzatorul de stat a fost respins ca nefondat.

5. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, prima instanță corect a constatat circumstanțele de fapt și de drept, just a apreciat probele prezentate și a pronunțat o sentință legală și întemeiată.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecători.

În argumentarea soluției solicitate, recurentul a invocat că deși acuzarea a prezentat probe pertinente și concludente care dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea faptei incriminate, instanța de judecată nu le-a apreciat la justa lor valoare, totodată, instanța de apel la pronunțarea deciziei adoptate nu a luat în considerație declarațiile martorilor Iovu Alina și Pereu Angela.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2011, a fost admis recursul ordinar declarat, casată decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției sale instanța de recurs a constatat că, instanța de apel în decizia adoptată nu s-a pronunțat detaliat asupra tuturor motivelor invocate de procuror în cererea de apel. Adoptând sentința de achitare instanța nu a apreciat probele prezentate de partea acuzării în ansamblu, din punct de vedere al pertinentei, utilității, coroborării acestora.

9. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2011, apelul acuzatorului de stat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței contestate.

Instanța de apel și-a motivat decizia prin faptul că, prima instanță corect a constatat circumstanțele de fapt și de drept, just a apreciat probele prezentate și a pronunțat o sentință legală și întemeiată.

Totodată, instanța de apel a conchis că, partea acuzării nu a prezentat suficiente probe obiective, veridice și concludente ce ar demonstra vinovăția inculpatului Capcelea Grigore în săvârșirea infracțiunii imputate.

10. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel din 22 septembrie 2011 procurorul a contestat-o cu recurs ordinar care, ca temei de declarare a recursului a invocat prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea recursului declarat recurentul a invocat că instanța de apel nu a analizat în ansamblu probele prezentate și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel. La examinarea probelor care confirmă sau infirmă vinovăția persoanei, instanța de apel urma să argumenteze motivele admiterii sau respingerii acestora. La fel, a menționat că instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație declarațiile martorilor Pereu Angela și Iovu Alina.

11. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 iulie 2012, a fost admis recursul ordinar declarat, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2011 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

12. Instanța de recurs a constatat că, instanța de apel în decizia adoptată a motivat insuficient faptul achitării lui Capcelea Grigore, precum și nu s-a

pronunțat asupra declarațiilor martorilor Pereu Angela și Iovu Alina, care au explicat circumstanțele depistării certificatului de absolvire eliberat pe numele elevului Gadarenco Roman, în coroborare cu raportul de expertiză nr. 2696-2697 din 09 decembrie 2010.

La fel, instanța de recurs a conchis că instanța inferioară nu a luat în considerație faptul că potrivit pct.2 al Regulamentului privind organizarea examenelor prin externat la examene se admit persoane care au împlinit vârsta de 16 ani, ele desfășurându-se potrivit pct. 7 din același regulament „concomitent cu examenele de absolvire în învățământul gimnazial și secundar general ” precum și nu s-a pronunțat referitor la argumentele procurorului că Gadarenco R. la data susținerii examenelor nu avea împlinită vârsta de 16 ani, el neîntreținând condițiile de susținere a examenelor prin externat.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2013, apelul declarat de acuzatorul de stat a fost respins ca nefondat.

14. În urma examinării cauzei Colegiul penal a conchis că, probele prezentate de acuzare nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, deoarece ele nu dovedesc vinovăția inculpatului, dar dimpotrivă confirmă cele declarate de acesta.

Instanța de apel a reținut că, conform rechizitoriului inculpatul a fost învinuit de faptul că *„deținând funcția de director la Liceului european „Basarabia, cunoscând cu certitudine faptul că elevul Gadarenco Roman nu și-a făcut studiile în clasa IX în anul 2005-2006, intenționat a contrafăcut și a eliberat certificatul de studii gimnaziale seria ASG nr. 0547373”*, nefiind clar, prin care acțiuni concrete inculpatul ar fi contrafăcut documentul oficial.

În consecință Colegiul a conchis că acuzarea nu a specificat, prin care modalitate a fost contrafăcut certificatul de studii gimnaziale ASG nr. 0547373, precum și nu a demonstrată atribuția lui Capcelea Gr. la această contrafacere. La fel, instanța de apel a menționat că atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești nu s-a stabilit cine concret, care persoană a completat certificatul de studii, pretins de acuzare ca fiind falsificat.

La fel, instanța de apel a reținut faptul că elevul Gadarenco R. nu a susținut examenele prin externat, dar în privința ultimului a avut loc organizarea sesiunii repetate, care s-a desfășurat în conformitate cu

Regulamentul de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a gimnaziului, pentru anul școlar 2005-2006, aprobat prin hotărârea Colegiului Ministerului Educației, Tineretului și Sportului din 27 octombrie 2005.

Mai mult, Colegiul penal a menționat că potrivit pct. 18 al aceluiași regulament, responsabil de veridicitatea datelor și de corectitudinea completării certificatelor de studii gimnaziale este președintele comisiei pentru examenele de absolvire, care conform ordinului nr. 28 din 09 iunie 2006 a fost numit Cara M.

În consecință Colegiul a concluzionat că, învinuirea înaintată inculpatului, precum că el a contrafăcut certificatul de studii gimnaziale pe numele elevului Gadarenco R., este doar o ipoteză a acuzării bazată pe presupuneri.

15. Împotriva deciziei nominalizate, a declarat recurs ordinar procurorul Popov Oleg care, invocând temeiul de drept prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că instanța nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, pripit și greșit au concluzionat despre nevinovăția inculpatului.

Consideră că instanța de apel prematur a concluzionat că nu a fost dovedită vinovăția inculpatului de vreme ce probele prezentate de procuror în sprijinul învinuirii și menționate în cererea de apel, nu și-au găsit o soluționare sub toate aspectele.

La fel, recurentul menționează că, atât instanța de fond cât și cea de apel neîntemeiat au apreciat critic declarațiile martorilor Pereu Angela și Iovu Alina și greșit au pus la baza hotărârilor adoptate versiunea lui Capcelea G. precum că nu a falsificat acest document.

Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Gadarenco R. la data susținerii examenelor nu avea împlinită vârsta de 16 ani, așa cum prevede pct. 2 din Regulamentul privind organizarea examenelor prin externat, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 7 din 10.01.2003.

16. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza

probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel numai în cazurile prevăzute de această normă legală.

Examinând cauza, Colegiul penal consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel just au stabilit starea de fapt și de drept, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, adoptând în așa mod o hotărâre legală și întemeiată, ținând cont de prevederile art.101 Cod de procedură penală, just ajungând la concluzia întemeiată că vina lui Capcelea Grigore în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. c) Cod penal nu a fost dovedită, menținând sentința de achitare.

Colegiul penal menționează că, instanța de apel în motivarea soluției adoptate just a menționat că acuzarea nu a prezentat probe concludente și pertinente atât în cadrul ședinței primei instanțe, cât și în cadrul ședinței instanței de apel, care ar dovedi vinovăția inculpatului Capcelea Grigore în comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de recurs reține că, instanțele judecătorești au dat o apreciere corectă actelor cauzei, precum și declarațiilor inculpatului Capcelea Grigore, martorilor Ciobanu Olesea, Iurcu Elena, Gadarenco Roman, Pereu Angela și Iovu Alina.

Astfel, inculpatul Capcelea Grigore, atât la urmărirea penală cât și în cadrul cercetării judecătorești a declarat că la cererea mamei elevului Gadarenco R., care a fost discutată la consiliul profesional al liceului s-a decis admiterea ultimului la testări și la examene. El personal în calitate de director a semnat ordinul de testare a lui Gadarenco R. și ordinul de creare a comisiei de examinare și admitere a acestuia la examene pentru ciclul gimnazial. După ce lucrările au fost verificate și rezultatele introduse în borderou, a fost emis ordinul de absolvire, după care secția „Studii” a completat certificatul de studii gimnaziale, pe care el l-a semnat (f.d.73,143,204-208 Vol. I).

Totodată, afirmațiile inculpatului sunt confirmate și prin declarațiile martorului Ciobanu Olesea și Iurcu Elena, din care rezultă că ele în anul 2006

activau în calitate de profesoare la Liceul „Basarabia” și în perioada mai - iunie 2006, l-au testat pe elevul Gadarenco R. unde au apreciat că acesta poate fi admis la susținerea examenelor. Totodată, au menționat că elevul dat a fost supus testărilor înainte de examene din motiv că ultimul avînd probleme de sănătate a lipsit foarte des de la ore. La fel, au specificat că au fost membri ai comisiei de examinare unde elevul Gadarenco R. a susținut examenele de absolvire (f.d.189-190; 197-199 vol. I).

Mai mult, declarațiile inculpatului sunt confirmate și prin depozițiile martorului Gadarenco Roman, care a relatat că în anul 2006 a susținut testări la mai multe obiecte, după care a fost admis la examene, iar după susținerea examenelor i-a fost înmînat certificatul de absolvire a studiilor gimnaziale, pentru ce a și semnat (f.d.90-91; 200-203 vol. I).

Referitor la declarațiile martorilor Iovu Alina și Pereu Angela, instanța de recurs reține ca fiind justă concluzia instanțelor ierarhic inferioare, privind faptul că declarațiile acestor martori nu conțin date privitor la contrafacerea Certificatului seria ASG nr. 0547373 eliberat pe numele lui Gadarenco R. de către inculpat și nu pot fi considerate ca fiind probe pertinente și concludente care în ansamblu cu alte probe ar dovedi vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

La fel, Colegiul menționează faptul că, certificatul seria ASG nr. 0547373 eliberat pe numele lui Gadarenco R. a fost semnat nu doar de Capcelea Grigore, dar și de membrii comisiei, printre care Ciobanu O. și Iurcu E., ultimele confirmînd că au semnat atît borderoul, cît și certificatul de studii (f.d. 189-190; 197-199 vol. I).

În continuare, în viziunea instanței de recurs, instanța de apel corect a conchis că învinuirea înaintată lui Capcelea Grigore este nefondată, deoarece procedura de examinare a elevului Gadarenco Roman a fost legală și efectuată în conformitate cu prevederile pct. 4 din Regulamentul de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a gimnaziului pentru anul școlar 2005-2006, aprobat prin Hotărîrea Colegiului Ministerului Educației Tineretului și Sportului nr. 5.3 din 27 octombrie 2005, care prevede organizarea a unei sesiuni repetate pentru elevii care au lipsit de la examene în sesiunea de bază din motive argumentate (accident, îmbolnăvire ș.a.) (f.d.64-70 vol. II).

Totodată instanța de recurs ține să menționeze faptul că, responsabil de veridicitatea datelor și de corectitudinea completării Certificatelor de studii gimnaziale în conformitate cu pct. 18 din Regulamentul de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a gimnaziului pentru anul școlar 2005-2006, este președintele comisiei de școală. În speță, potrivit ordinului nr. 28 din 09 iunie 2006, președinte al comisiei de școală pentru absolvire a fost numit Cara M.

Generalizînd cele expuse mai sus Colegiul penal reiterează că, instanțele ierarhic inferioare corect au conchis că învinuirea adusă lui Capcelea Grigore în baza art.361 alin.(2) lit. c) Cod penal, nu și-a găsit confirmarea. Or, nici în cadrul urmăririi penale, nici în ședința de judecată acuzarea nu a prezentat probe, care ar fi demonstrat că Capcelea Grigore a *contrafăcut* certificatul de studii gimnaziale seria ASG nr. 0547373 nr. 17, eliberat pe numele lui Gadarenco Roman, deoarece cu certitudine s-a stabilit că Gadarenco R. a fost admis la examene pentru susținerea sesiunii repetate și a susținut examenele de absolvire, iar certificatul de studii gimnaziale pe numele acestuia a fost eliberat de către o instituție de învățămînt abilitată, fiind completat pe un formular legal, primit la instituția de învățămînt Liceul European „Basarabia” de la Ministerul Educației conform facturii de expediție seria DC nr. 863245 din 22.06.2006 (f.d.178 vol. I).

La fel, Colegiul conchide că instanțele de judecată corect au reținut în acest sens prevederile art.8 și 389 Cod de procedură penală, în aspectul că o sentință de condamnare se adoptă numai în condiția în care vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată printr-un ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată. O sentință de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri. La acest capitol, Colegiul reține că ambele instanțe de judecată au ținut seama de aceste prevederi legale, precum și de principiul că toate îndoielile apărute și care nu pot fi înlăturate, se tratează în favoarea inculpatului și au adoptat soluții întemeiate.

Instanța de recurs respinge ca nefondat argumentul invocat de procuror, privitor la faptul că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că potrivit pct. 2 al Regulamentului privind organizarea examenelor de absolvire prin externat se admit persoanele care au împlinit vârsta de 16 ani, iar examenele se desfășoară potrivit pct. 7 al Regulamentului indicat „concomitent cu examenele de absolvire în învățămîntul gimnazial și secundar

general”, deoarece elevul Gadarenco R. nu a susținut examenele prin externat, dar în privința lui a fost organizată sesiunea repetată, care după cum s-a menționat anterior s-a desfășurat în conformitate cu prevederile pct. 4 din Regulamentul de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a gimnaziului pentru anul școlar 2005-2006, aprobat prin Hotărârea Colegiului Ministerului Educației Tineretului și Sportului nr. 5.3 din 27 octombrie 2005, care prevede *organizarea a unei sesiuni repetate pentru elevii careu au lipsit de la examene în sesiunea de bază din motive întemeiate.*

Astfel, temeiurile invocate de recurent precum că „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*” nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că instanța de apel, respectând prevederile art. 417 alin. (8) , 419 și 436 Cod de procedură penală, a adoptat o hotărâre care cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Prevederile legale obligatorii au fost respectate la judecarea cauzei în apel și Colegiul s-a pronunțat motivat asupra respingerii apelului, cât și s-au indicat detaliat motivele adoptării soluției. De asemenea, instanța de apel la judecarea cauzei, conducându-se de prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată.

Referitor la argumentul invocat de recurent privind aprecierea eronată a probelor de către instanța de apel, Colegiul menționează, că aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare, mai mult ca atât, temeiul invocat nu se încadrează în cele prevăzute de alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În concluzie Colegiul constată, că în prezenta cauză nu se întrevăd erori de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și ca urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată, instanța de apel la adoptarea soluției a examinat multilateral probele administrate și le-a dat o apreciere corectă.

În acest context, instanța de recurs conchide, că argumentele invocate de către acuzatorul de stat în recurs sunt neîntemeiate, fapt ce impune incontestabil respingerea recursului ca inadmisibil cu menținerea hotărârii contestate

17. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui *Capcelea Grigore Iosif*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 25 iunie 2014, ora 09⁵⁰.

Președinte

Constantin Alerguș

Judecători

Elena Covalenco

Ion Guzun

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală